

S T A N O V Y

Karpatskonemecký spolok

Karpatendeutscher Verein

PREAMBULA

Karpatskonemecký spolok Karpatendeutscher Verein (ďalej len „KNS“) je spoločenské a kultúrne občianske združenie občanov Slovenskej republiky, ktorí sú nemeckej národnosti, nemeckého pôvodu alebo materinského jazyka, ako aj občanov, ktorí sympatizujú s nemeckou menšinou na Slovensku a jej kultúrou. KNS je nadstranícky a nadkonfesionálny.

Článok I.

I. 1. Názov spolku

Názov spolku znie: **Karpatskonemecký spolok Karpatendeutscher Verein**

I. 2. Vznik spolku

KNS vznikol dňa 27. augusta 1990 registráciou na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 83/90 Zb. Ustanovujúce zhromaždenie sa konalo dňa 30. septembra 1990 v Medzeve.

I. 3. Sídlo spolku

Sídlo KNS je na adrese: Lichardova 128/20, 040 01 Košice - Juh.

I. 4. Symbol spolku

Symbolom KNS je znak, pozostávajúci z erbu Bratislavy, Kremnice, Kežmarku a slovenského dvojkríža.

I. 5. Ciele spolku

Nadväzujúc na 800-ročnú históriu nemeckého osídlenia na Slovensku, na všetky pozitívne, humanistické a demokratické tradície kultúrneho, historického a kresťanského dedičstva predkov je cieľom činnosti KNS najmä:

- obnova a upevnenie identity nemeckej menšiny na Slovensku;
- zastupovanie záujmov a všestranné pozdvihnutie a podpora občanov Slovenska nemeckej národnosti a nemeckého pôvodu v oblasti kultúrnej, spoločenskej, sociálnej, občianskej ako aj v oblasti viery;
- všestranné pozdvihnutie a podpora občanov Slovenska nemeckej národnosti a nemeckého pôvodu v oblasti hospodárskej;
- revitalizácia nemeckého jazyka ako materinského jazyka najmä podporou vzdelanosti a rozvoja školstva zameraného na nemeckú národnostnú menšinu;
- revitalizácia a ochrana nemeckej kultúry a upevnenie povedomia a hrdosti na stáročné kultúrne dedičstvo rozvíjaním kultúrnej a osvetovej činnosti, podporou múzejníctva, archívnictva a tradičnej ľudovej tvorivosti, organizovaním kultúrnych podujatí, ochranou pamiatok, morálnou a hmotnou podporou jednotlivcov a kolektívov;
- pozdvihnutie a podpora aktivít mládeže nemeckej národnosti, nemeckého pôvodu a jej priaznivcov na Slovensku;

- vydávanie pôvodnej krásnej a odbornej literatúry a periodík; KNS je vydavateľom mesačníka Karpatenblatt;

- rozvíjanie tolerancie a dobrého spolužitia so všetkými občanmi Slovenska bez ohľadu na národnosť alebo vierovyznanie.

Volení funkcionári KNS sa musia stotožniť s uvedenými cieľmi spolku. Na dosiahnutie uvedených cieľov KNS spolupracuje s inými organizáciami a inštitúciami doma i v zahraničí.

Článok II. ČLENSTVO V SPOLKU

Členstvo vzniká dňom schválenia prihlášky predsedníctvom miestnej organizácie. Pri neschválení členstva miestnou organizáciou preskúma toto rozhodnutie predsedníctvo regiónu. Dokladom členstva je výborom miestnej organizácie schválená prihláška a členský preukaz. O prijatí člena rozhodne výbor miestnej organizácie do 30 dní.

II. 1. Práva a povinnosti členov

a. Všetci členovia majú rovnaké práva a povinnosti, po dovŕšení 18 rokov môžu voliť a byť volení do orgánov KNS.

b. Každý člen KNS má právo prispievať k rozvoju spolkového života, zúčastňovať sa podujatí spolku a rovnoprávne využívať výhody, možnosti a služby vyplývajúce z činnosti KNS.

c. Každý člen má právo kedykoľvek zo spolku vystúpiť. Vrátanie členských príspevkov nie je možné.

d. Každý člen KNS je povinný dodržiavať stanovky KNS a platiť členský príspevok v regióne, v ktorom je registrovaný. Výšku členského príspevku schvaľuje región.

e. Členstvo v KNS zaniká dobrovoľným vystúpením člena alebo jeho smrťou, vylúčením za hanobenie alebo poškodenie dobrého mena, za konanie proti záujmom spolku a za vážne priestupky, ktoré sú v rozpore so stanovami spolku. O vylúčení rozhoduje predsedníctvo miestnej organizácie alebo predsedníctvo regiónu a v prípade odvolania do 21 dní vylúčenie potvrdzuje, resp. zamietá Karpatskonemecká rada (ďalej len „KNR“).

II. 2. Čestné členstvo

a. KNS môže udeliť čestné členstvo fyzickým osobám zo Slovenskej republiky aj zo zahraničia, ktoré sa mimoriadne zaslúžili o rozvoj spolku alebo o podporu nemeckej menšiny.

b. O udelení čestného členstva rozhoduje Generálne zhromaždenie KNS na návrh predsedníctva alebo členov spolku.

c. Čestní členovia nemajú povinnosť platiť členské príspevky.

d. Čestní členovia majú právo zúčastňovať sa na aktivitách spolku; hlasovacie právo majú iba v prípade, ak sú zároveň riadnymi členmi.

e. Generálne zhromaždenie môže udeliť bývalému predsedovi spolku za mimoriadne zásluhy titul „čestný predseda“. Čestný predseda má právo zúčastňovať sa na zasadnutiach orgánov spolku s poradným hlasom.

Článok III. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA KNS

III. 1. Miestne organizácie

Miestne organizácie sú základnou organizačnou jednotkou KNS. Na každom treťom výročnom zhromaždení volia prítomní členovia miestnej organizácie svoje predsedníctvo. V každej obci môže byť založená len jedna miestna organizácia.

III. 1.1. Predsedníctva miestnych organizácií

Predsedníctva miestnych organizácií (predseda, pokladník a ďalší podľa špecifických potrieb miestnej organizácie) riadia a koordinujú činnosť miestnych organizácií. Predsedníctva miestnych organizácií a tým aj každý výbor každej jednotlivéj miestnej organizácie je volený tajným hlasovaním na každom treťom výročnom zhromaždení na obdobie troch rokov.

III. 1.2. Predseda miestnej organizácie

a. Predseda miestnej organizácie je volený výlučne z okruhu členov výboru miestnej organizácie tajným hlasovaním na obdobie troch rokov.

Potrebná je nadpolovičná väčšina hlasov prítomných členov. Voľba predsedu sa vykoná v posledných 60 dňoch funkčného obdobia úradujúceho predsedu. Ak sa funkcia predsedu uvoľní pred uplynutím funkčného obdobia, voľba nového predsedu sa uskutoční počas nasledovných 30 dní.

b. Predseda miestnej organizácie za svoju činnosť zodpovedá miestnej organizácii a predsedníctvu regiónu.

c. Predseda miestnej organizácie zodpovedá za hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkom, ktoré sú miestnej organizácii pridelené alebo ktoré miestna organizácia získala, v zmysle aktuálnych účtovných a daňových predpisov.

d. Funkcia predsedu miestnej organizácie je dobrovoľná. Predseda miestnej organizácie má nárok na náhradu výdavkov spojených s výkonom funkcie.

III. 2. Regióny KNS

a. Regióny sú stredným organizačným článkom KNS. Združujú jednotlivé miestne organizácie na základe historického teritoriálneho rozloženia obcí, v ktorých žijú občania Slovenska nemeckej národnosti, nemeckého pôvodu, ako aj sympatizanti. Na čele regiónu stojí predseda regiónu.

b. KNS sa člení na päť regiónov. Sú to:

I. Región	Bratislava a okolie
II. Región	Hauerland a okolie
III. Región	Horný Spiš
IV. Región	Dolný Spiš
V. Región	Údolie Bodvy a okolie

III. 2.1. Predsedníctvo regiónu

Predsedníctvo regiónu riadi a koordinuje činnosť regiónu. Skladá sa z primeraného počtu zvolených zástupcov miestnych organizácií.

III. 2.2. Predseda regiónu

a. Predseda regiónu zastupuje región navonok voči tretím osobám.

b. Predseda regiónu je zároveň členom KNR.

c. Predseda regiónu je volený z predsedníctva regiónu tajným hlasovaním na obdobie troch rokov. Potrebná je nadpolovičná väčšina hlasov prítomných členov. Voľba predsedu sa vykoná v posledných 60 dňoch funkčného obdobia úradujúceho predsedu. Ak sa funkcia predsedu uvoľní pred uplynutím funkčného obdobia, voľba nového predsedu sa uskutoční do 30 dní.

d. Predseda regiónu za svoju činnosť zodpovedá predsedníctvu regiónu a KNR.

e. Predseda regiónu zodpovedá za hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkom, ktoré boli regiónu pridelené alebo ktoré región získal, v zmysle aktuálnych účtovných a daňových predpisov.

f. Funkcia predsedu regiónu je spravidla dobrovoľná. Predseda regiónu má nárok na náhradu výdavkov spojených s výkonom funkcie.

Článok IV. MLÁDEŽ KNS

IV. 1. V rámci KNS môžu podľa záujmu členov vzniknúť mládežnícke organizácie, v ktorých sa združujú členovia jednej miestnej organizácie príp. rôznych miestnych organizácií alebo regiónov.

IV. 2. KNS osobitne podporuje svoju mládežnícku organizáciu „Mládež KNS - Karpatendeutsche Jugend“.

IV. 3. Mládež KNS si volí svojho predsedu na obdobie troch rokov. K zvoleniu je potrebná nadpolovičná väčšina hlasov prítomných delegátov. V prípade, že si Mládež KNS v priebehu trojročného obdobia nezvolí svojho predsedu, bude predseda Mládeže KNS volený Generálnym zhromaždením KNS.

Článok V. ORGÁNY KNS

V. 1. Generálne zhromaždenie

a. Generálne zhromaždenie KNS je vrcholným orgánom KNS. Zvoláva ho každé tri roky predseda KNS, v prípade potreby ho zvoláva KNR.

b. Generálne zhromaždenie KNS rozhoduje o zmene stanov KNS, štruktúre a kompetenciách orgánov KNS ako aj o ďalších zásadných otázkach týkajúcich sa existencie a činnosti KNS.

c. Generálne zhromaždenie KNS volí predsedu KNS tajným hlasovaním na obdobie troch rokov. K zvoleniu je potrebná nadpolovičná väčšina hlasov prítomných delegátov. Pri výbere kandidátov treba podľa možnosti zabezpečiť obmenu zástupcov jednotlivých regiónov. Pokiaľ Generálne zhromaždenie z akýchkoľvek dôvodov predsedu KNS nezvolí, funkciu vykonáva ďalej doterajší predseda. KNR zvolá ďalšie Generálne zhromaždenie počas 6 mesiacov.

d. Generálne zhromaždenie KNS ďalej volí dvoch podpredsedov KNS, ktorí plnia úlohy z poverenia predsedu KNS.

e. Počet delegátov z každého regiónu určuje KNR rovnako, a to v počte 10 delegátov.

f. Formu a priebeh volieb navrhuje KNR; tento návrh podlieha schváleniu na Generálnom zhromaždení v prípade prezenčnej formy. Potrebná je nadpolovičná väčšina hlasov prítomných delegátov.

g. Hlasovacie právo na Generálnom zhromaždení majú okrem delegátov aj členovia KNR.

h. Generálne zhromaždenie je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina delegátov.

V. 2. Karpatskonemecká rada

a. Karpatskonemecká rada (ďalej „KNR“) je výkonným orgánom KNS. Riadi KNS medzi jednotlivými Generálnymi zhromaždeniami. KNR pozostáva z týchto členov: predseda KNS, 2 podpredsedovia KNS, predsedovia piatich regiónov, predseda Mládeže KNS, riaditeľ Múzea kultúry karpatských Nemcov, predseda Karpatskonemeckej asociácie a šéfredaktor mesačníka Karpatenblatt.

b. KNR zvoláva predseda, prípadne podpredsedovia KNS minimálne raz za štvrťrok. Rozhoduje o financovaní a skladbe aktivít KNS, hospodárskych a personálnych záležitostiach, aktuálnych otázkach, vzťahoch k iným osobám, organizáciám a pod. KNR musí byť zvolaná aj v prípade, ak o to písomne požiada nadpolovičná väčšina členov KNR.

c. O uzneseniach sa hlasuje. Na prijatie uznesenia je potrebná nadpolovičná väčšina hlasov prítomných členov KNR. V prípade rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.

d. KNR v odôvodnených prípadoch navrhuje odvolanie predsedu KNS nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných členov KNR. V prípade návrhu na odvolanie predsedu KNS rada do 60 dní zvolá Generálne zhromaždenie, ktoré zvolí nového predsedu.

e. KNR je oprávnená v nevyhnutných prípadoch meniť stanovy KNS dvojtretinovým rozhodnutím členov rady. KNR je povinná o tomto rozhodnutí informovať najbližšie Generálne zhromaždenie.

f. KNR raz za tri roky, alebo ak o to požiadajú aspoň dva regióny, menuje revízorov, ktorí kontrolujú hospodárenie spolku.

g. Na rokovaníach KNR sa môžu so súhlasom KNR zúčastniť aj ďalší členovia KNS.

h. Z rokovania KNR sa do 15 dní vyhotovuje zápisnica.

i. KNR môže kedykoľvek kontrolovať všetky organizačné zložky KNS a ich činnosť, požadovať vysvetlenie, predloženie správy o hospodárení a vyúčtovanie.

j. Členstvo v KNR nie je honorované. Člen KNR má nárok na náhradu výdavkov spojených s výkonom funkcie.

k. KNR deleguje svojich zástupcov do orgánov a na podujatia, v ktorých sa vyžaduje oficiálna reprezentácia KNS.

V. 3. Predseda KNS

a. Predseda KNS je Generálnym zhromaždením volený na obdobie troch rokov, pokiaľ nenastane situácia uvedená v bode V.1.c. Za svoju činnosť zodpovedá Generálnemu zhromaždeniu a Karpatskonemeckej rade.

b. Predseda KNS je štatutárnym zástupcom KNS a koná v mene spolku samostatne. Zvoláva KNR, predkladá jej materiály a predsedá jej. Do 15 dní podpisuje zápisnicu z rokovania KNR. Podpisuje materiály určené štátnym orgánom a organizáciám v mene spolku. Toto právo môže v jednotlivých prípadoch - ak to okolnosti vyžadujú - delegovať inému členovi KNR, a to písomným poverením.

c. Predseda KNS po dohode s KNR prijíma do pracovného pomeru platených pracovníkov. Riadi ich pracovnú činnosť a určuje pracovnú náplň, o čom podáva správu KNR.

d. Predseda KNS na každom zasadnutí KNR povinne informuje o svojich aktivitách, o hospodárení a ďalších okolnostiach týkajúcich sa činnosti a cieľov KNS.

e. Voľba predsedu sa vykoná v posledných 60 dňoch funkčného obdobia úradujúceho predsedu. Ak sa funkcia predsedu uvoľní pred uplynutím funkčného obdobia, voľba nového predsedu sa uskutoční do 30 dní.

f. Kandidát na predsedu oznámi minimálne jeden mesiac pred konaním Generálneho zhromaždenia prostredníctvom svojho predsedu regiónu so súhlasom predsedu miestnej organizácie svoju kandidatúru, ktorá musí obsahovať:

- meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, adresa, súčasné zamestnanie;
- údaje o vstupe do KNS a doterajšom pôsobení v KNS;
- životopis;
- výpis z registra trestov;
- program a koncepciu rozvoja KNS.

Článok VI.

MAJETOK A HOSPODÁRENIE SPOLKU

Majetok spolku pozostáva :

- a) z finančných prostriedkov
- b) z hnutel'ného a nehnuteľného majetku

VI. 1. Príjmy KNS pozostávajú zo štátnych dotácií, grantov, poukázaného podielu zaplatenej dane z príjmov, príjmov z prenájmu nehnuteľností a prípadných darov. KNR môže rozhodnúť o odmietnutí daru. Príjmy KNS môžu byť použité výlučne na činnosť spolku a v prospech jeho členov.

VI. 2. Hnutel'ným majetkom spolku sú všetky predmety, ktoré KNS nadobudol kúpou alebo darovaním. Nehnutel'ným majetkom KNS sú Domy stretávania v Bratislave, Handlovej, Nitrianskom Pravne, Kežmarku, Mníšku nad Hnilcom, Medzeve a dom v Košiciach, ktorý je domom vedenia KNS, ako aj pozemky, na ktorých tieto Domy stretávania stoja.

VI. 3. Domy stretávania a majetok sú vo vlastníctve KNS, pričom ich správu vykonáva centrála KNS v spolupráci s príslušným regiónom podľa platných predpisov a Zásad hospodárenia KNS. Stav a evidenciu majetku priebežne kontrolujú revízori spolku.

VI. 4. Majetkovú a finančnú bilanciu predkladá poverený člen KNR (predseda KNS, resp. niektorý z členov KNR) rade na prejednanie; poverený člen KNR je povinný o tom

informovať každé Generálne zhromaždenie. Bilanciu finančných a majetkových prostriedkov musia podpísať revízori spolku.

VI. 5. Majetok KNS podlieha evidencii, ktorá sa ročnou inventarizáciou porovnáva a spresňuje. Výsledky inventarizácie sa cez predsedníctva regiónov postupujú predsedovi KNS, ktorý ich po sumarizovaní predkladá KNR.

Článok VII. ZRUŠENIE SPOLKU, MAJETKOVÉ VYSPORIADANIE

VII.1. Zrušenie spolku

O zrušení KNS môže rozhodnúť Generálne zhromaždenie dvojtretinovou väčšinou hlasov prítomných delegátov, a to vtedy, ak po dobu viac ako jedného roka KNS nevyvíja žiadnu činnosť alebo keď počet členov KNS klesne pod desať. KNS zaniká právoplatným výmazom registrácie na Okresnom úrade SR, o ktorý požiada Generálne zhromaždenie prostredníctvom posledného štatutárneho zástupcu spolku. V prípade rozhodnutia o rozpustení spolku sa uskutoční majetkové vysporiadanie.

VII.2. Majetkové vysporiadanie

a. V prípade rozhodnutia o rozpustení spolku posledné Generálne zhromaždenie poverí posledného štatutárneho zástupcu realizáciou majetkového vysporiadania.

b. Generálne zhromaždenie určí likvidátora, ktorý uskutoční inventarizáciu hnutelného a nehnuteľného majetku. S majetkom, ktorý spolok nadobudol darovaním, sa naloží v zmysle podmienok darcu. Ostatný majetok spolku prejde na nástupnícke organizácie. Ak nevzniknú nástupnícke organizácie, majetok KNS prejde do vlastníctva obcí, v ktorých boli jednotlivé Miestne organizácie činné, na ďalšie využitie v oblasti kultúry, a to na základe darovacích zmlúv alebo dohôd o prevode majetku.

Článok VIII. PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Stanovy KNS môžu byť zmenené na Generálnom zhromaždení KNS, pričom zmena musí byť schválená dvojtretinovou väčšinou hlasov prítomných delegátov. Ďalej je zmena stanov prípustná len podľa ustanovenia čl. V.2. písm. e. týchto stanov.

Tieto stanovy boli prijaté na základe rozhodnutia KNR dňa 12. marca 2026. Súčasne sa týmto zrušujú stanovy zo dňa 17. septembra 2019.

V Košiciach, 12. marca 2026